

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Justyna Pikulik
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Podpora

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2019 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa Miejskiego Rzecznika Konsumentów w S. działającego na rzecz H. D.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o ustalenie

- ustala, że kontrakty o nazwach „Umowa Kompleksowa Dostarczania Paliwa Gazowego z dnia 12.07.2017 r.” i „Umowa Sprzedaży (...) Elektrycznej nr (...)_US zawarta pomiędzy H. D. a pozwaną (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. są nieważne ze względu na skuteczne uchylenie się od oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu,
- ustala, że żądane przez pozwaną (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. roszczenie wyrażone w nocie obciążeniowej nr (...) nie istnieje;
- nakazuje pobrać od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie kwotę 96 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygnatura akt III C 1153/18

Data 4 lutego 2019 r.

TRANSKRYPCJA UZASADNIENIA

L. the player ...

***** poczatektekstu

[(...):05:43.000]

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2019 roku w składzie tu obecnym sprawy z powództwa Miejskiego Rzecznika w S. działającego na rzecz H. D. przeciwko (...) spółce z ograniczoną

odpowiedzialnością z siedzibą w W. o ustalenie. W punkcie pierwszym ustala, że kontrakty o nazwach umowa kompleksowa dostarczania paliwa gazowego z dnia 12 lipca 2017 roku i umowa sprzedaży energii elektrycznej numer (...)US zawarta pomiędzy H. D., a pozwaną (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. są nieważne ze względu na skuteczne uchylenie się od oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. W punkcie drugim ustala, że żądane przez pozwaną (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. roszczenia wyrażone w nocie obciążeniowej numer (...) nie istnieje. W punkcie trzecim nakazuje pobrać od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 96 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. Proszę usiąść Sąd, wygłosi ustnie uzasadnienie wyroku. Pozwem wniesionym w dniu 14 marca 2018 roku Miejski Rzecznik Konsumentów w S. działający na rzecz konsumenta H. D. wystąpił z pozwem przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagając się ustalenia, że kontrakty o nazwach umowa kompleksowa dostarczania paliwa gazowego z dnia 12 lipca 2017 roku i umowa sprzedaży energii elektrycznej numer (...)US zawarte pomiędzy H. D., a pozwaną są nieważne ze względu na skuteczne uchylenie się od oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. W punkcie drugim Rzecznik wniósł o ustalenie, że żądane przez pozwaną roszczenie wyrażone w nocie obciążeniowej numer (...) nie istnieje. W uzasadnieniu pozwu Rzecznik wskazał, że H. D. 12 lipca 2017 roku w swoim mieszkaniu zawarła dwie umowy z pozwaną. Pierwsza z nich dotyczyła kompleksowego dostarczania paliwa gazowego, a druga sprzedaży energii elektrycznej. W obu przypadkach pozwana występowała w charakterze przedsiębiorcy. Wskazał też Rzecznik, że na podstawie art. 63(3) kpc jest uprawniony do wytaczania na rzecz konsumentów powództw w sprawach o ochronę ich interesów. Dalej Rzecznik wskazał, że w wyżej wskazanym dniu do mieszkania konsumentki przyszedł pełnomocnik pozwanej informując ją, że jest pracownikiem E. oraz (...) to jest dotychczasowych operatorów energetycznych i gazowych. Pełnomocnik ten cały czas podkreślał, że jego wizyta związana jest z koniecznością zmiany umowy, która jest formalnością zmierzającą do obniżenia rachunków zarówno za energię elektryczną, jak i gaz. Pełnomocnik pozwanej ciągle próbował wywoływać wrażenie, że jego działanie jest jedynie formalnością i zmierza do modyfikacji dotychczasowej umowy. Nigdy nawet nie wspomniał, że chodzi o zmianę przedsiębiorcy świadczącego określone usługi. Nigdy nie powiedział, że reprezentuje (...) Spółkę z o.o., co więcej jednymi dokumentami, jakie przedstawiono konsumentce były same umowy bez stanowiących ich integralną część cenników i regulaminów. Konsumentka będąca osobą starszą, schorowaną zaufała twierdzeniom domokrażcy i bez zapoznania się z przedstawionymi jej dokumentami podpisała je. O tym, że konsumentka zmieniła sprzedawcę energii elektrycznej oraz dostawcę i sprzedawcę gazu dowiedziała się dopiero, kiedy otrzymała pierwszy rachunek. Nieprawidłowości w sposobie zawierania umów przez pozwaną zostały dostrzeżone także przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta, który pod ich potwierdził występowanie, który potwierdził ich występowanie w decyzji z dnia 30 grudnia 2016 roku. Dalej Rzecznik w pozwie wskazał, że w tej sytuacji konsumentka listem poleconym wystosowała do pozwanej oświadczenie o uchylenie się od skutków prawnych umowy zawartej pod wpływem błędu. Niestety nie zachowała sobie kopii tego oświadczenia, jednak z pisma pozwanej z dnia 21 sierpnia 2017 roku jednoznacznie wynika, że takie oświadczenie zostało jej doręczone. Niestety pozwana nie uznała tego oświadczenia za skuteczne. Ze względu na fakt, że w praktyce niemożliwe jest świadczenie przez dwóch sprzedawców i dystrybutorów energii elektrycznej oraz gazu swoich usług pod tym samym adresem z powodu konieczności korzystania z tej samej infrastruktury, konsumentka wypowiedziała przedmiotowe umowy z pozwaną pismami z dnia 30 sierpnia 2017 roku wysłanymi listem poleconym. Działanie to zmierzało do powrotu do stanu zgodnego, do stanu faktycznego, co było niemożliwe w przypadku, kiedy pozwana odmawiała uznania oświadczenia konsumentki o uchyleniu się od skutków prawnych umów zawartych pod wpływem błędu i w konsekwencji zwolnienia infrastruktury dla poprzednich operatorów energetycznych, do którego konsumentka chciała powrócić. Konsumentka ponadto dążyła do zminimalizowania negatywnych skutków bezprawnego działania pozwanej. Dalej Rzecznik wskazał, że konsumentka ma interes prawny w dokonaniu ustalenia, że nie ma obowiązku zapłaty na rzecz pozwanej opłat wyrównawczych. Od powyższego ustalenia jest, bowiem uzależnione usunięcie niepewności, co do jej sytuacji prawnej. Jednocześnie Rzecznik wskazał, że poza normalnymi opłatami, jakich może oczekiwać w przypadku zawarcia umów proponowanych przez pozwaną konsumentka zobowiązana była do zapłaty kwoty 30 złotych 89 groszy każdego miesiąca, co przez cały czas trwania obu umów, czyli przez 60 miesięcy dało kwotę 1.853 złote 40 groszy. Wskazać także należało... Rzecznik wskazał także, że jakkolwiek te... jakkolwiek teoretycznie są to dodatkowe usługi zależne od zgody obu stron, z których można w każdej chwili zrezygnować to należy podkreślić, że w żadnym, że w żadnym przypadku osób, które wystąpiły z

wnioskami do rzecznika nikt nie miał na umowie określonego braku zgody na te usługi. Konsumentka również zaznacza, że nie była w żaden sposób pytana o zdanie w tym zakresie, czy nawet informowana o istnieniu dodatkowych usług, co wpisuje się w opisany model zawierania przez pozwaną umów z konsumentami. Do pozwu zostały załączone umowy z dnia 12 lipca 2017 roku, czyli umowa kompleksowego dostarczania paliwa gazowego i umowa sprzedaży energii elektrycznej. Do pozwu zostały również załączone wypowiedzenie umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego i energii elektrycznej z dnia 30 sierpnia 2017 roku, jak również pismo strony pozwanej z dnia 21 sierpnia 2017 roku oraz nota obciążeniowa na kwotę 952 złote. Odpis pozwu został doręczony stronie pozwanej, która złożyła odpowiedź na pozew, w której podniosła zarzut posiadania legitymacji procesowej czynnej przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów w S.. Wniosła ponadto o oddalenie powództwa w całości, jak również o przesłuchanie świadka K. B.. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew w pierwszej kolejności strona pozwana wskazała, że Miejski Rzecznik Konsumentów w S. nie ma legitymacji procesowej do tego by występować w imieniu konsumentów przed Sadem Cywilnym w przypadku, gdy żądaniem pozwu jest naprawienie wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych, w szczególności żądanie unieważnienia umowy. Dalej strona pozwana wskazała, że pozwany jest przedsiębiorcą posiadającym koncesję na obrót energią elektryczną. Pozwany sprzedaje energię elektryczną oraz paliwo gazowe na rzecz konsumentów, a szczegółowy zakres jego usług znajduje się we wzorcach stosowanych przez pozwanego w obrocie konsumenckim. Umowy pomiędzy pozwanym, a odbiorcami będący konsu... będącymi konsumentami są zawierane w siedzibie lokalu przedsiębiorstwa lub poza lokalem przedsiębiorcy przedsiębiorstwa. Pierwszym sposobem jest zawarcie umowy pomiędzy konsumentem, a pozwanym w siedzibie pozwanego. W takim przypadku konsument ma możliwość zadania wszelkich pracowników wszystkich wszelkich pytań pracownikom biura obsługi klienta. Drugim sposobem jest zawieranie umów z konsumentami przy udziale podmiotów trzecich współpracujących z pozwanym w zakresie pozyskiwania klientów na mocy stosownych umów agencyjnych. Umowy z konsumentami zawierane przez podmioty pośredniczące zawierane są poza loka... poza lokalem przedsiębiorstwa pozwanego. Po zawarciu przez pozwanego umów z firmami zewnętrznymi, a przed przystąpieniem do realizacji procesu firmy pośredniczące są szkolone w celu prawidłowej realizacji powierzonych im zadań oraz otrzymują odpowiednie materiały edukacyjne. Procedury przyjęte przez pozwanego, do których stosują się agenci nie przewidują zawierania umów za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Umowa jest sporządzana w dwóch egzemplarzach, jest podpisywana przez odbiorcę w obecności przedstawiciela pozwanego, który przekazuje konsumentowi wszystkie potrzebne do zawarcia umowy dokumenty. Jeden egzemplarz jest pozostawiany odbiorcy wraz z załącznikami do umowy, a drugi wraz ze stosownymi dokumentami przekazywany jest przez agenta do pozwanego. Przez podpi... przed podpisaniem umowy odbiorca może zapoznać się z jej treścią oraz załącznikami oraz zostaje pouczony o możliwości odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od zawarcia umowy poprzez złożenie oświadczenia o odstąpieniu od umowy w siedzibie pozwanego lub poprzez wysłanie dokumentu zawierającego oświadczenie o odstąpieniu od umowy za pośrednictwem operatora pocztowego na adres pozwanego. Wzór oświadczenia o odstąpieniu jest przekazywany każdorazowo odbiorcy. Odbiorca może również odmówić podpisania umowy w przypadku braku zgody na jej treść lub konieczności poświęcenia odpowiedniej większej ilości czasu na dokładne zapoznanie się z treścią umowy i jej załącznikami lub konieczność skonsultowania jej z osobą trzecią. W takim przypadku umowa jest pozostawiana przez przedstawiciela u abonenta i umawiane są kolejne spotkania w celu odebrania podpisanej przez abonenta umowy. Firmy pośredniczące doręczające odbiorcom umowy są firmami zewnętrznymi, a przedstawiciele nie są pracownikami pozwanego. Przedstawiciele handlowi są pracownikami, współpracownikami firm pośredniczących. Tak? Umowy trafiające do pozwanego są weryfikowane pod względem poprawnym, formalnym, w przypadku ich poprawności pozwany rozpoczyna procedurę zmiany sprzedawcy energii elektrycznej w przypadku umów dotyczących energii elektrycznej i procedurę zmiany dostawcy paliwa gazowego w przypadku umów zawieranych na dostarczanie paliwa gazowego. W przedmiotowej sprawie, dalej w odpowiedzi na pozew, strona pozwana wskazała, że nie sposób odnieść się do żądań określonych przez powoda w treści pozwu bez szczególnej analizy sytuacji konsumenta zawierającego umowę z pozwanym oraz wskazanie opisu działań pozwanego w fazie poza kontraktowej, w tym zabezpieczeń, które są stosowane, aby mieć pewność, że interesy konsumentów nie zostały zagrożone. Powód zarzuca pozwanej wprowadzenie konsumentów w błąd w trakcie procesu zawierania umowy co do tożsamości podmiotu, z którym umowa ma być zawarta. I poprzez informowanie przez pozwanego, że reprezentuje innego sprzedawcę, należy wskazać, że zarzuty podniesione przez powoda nie mają oparcia w rzeczywistości, a tym samym są bezzasadne, gdyż każdemu z konsumentów pozwany dostarcza dokumenty takie jak: umowa, cenniki

[ns 00:21:18.944]

, pouczenie, wzór odstąpienia od umowy. Ponadto, zaznaczyć należy, że pełnomocnicy działający w imieniu na rzecz pozwanego mają obowiązek wyczerpująco i zrozumiale przekazać każdemu odbiorcy nowe warunki umowy oraz mają obowiązek umożliwić odbiorcy zapoznanie się z warunkami oferowanej oferty, oferowanej umowy, analizę dostarczonego kompletu dokumentów oraz pozostawić odbiorcy umowę i inne dokumenty do podpisu. W przypadku, jeżeli odbiorca potrzebuje więcej czasu do zapoznania się z dokumentami, można..., odbiorca może pozostawić u siebie oba komplety dokumentów i umówić się po ich odbiór, na odbiór podpisanych dokumentów w innym terminie. Odbiorca składając podpis pod dokumentem oświadczenia odbiorcy potwierdza, że otrzymał wszystkie dokumenty składające się na umowę, a oświadczenie to pozwala pozwanemu upewnić się, że wszystkie obowiązki w tym zakresie zostały prawidłowo wykonane. Dalej pozwany wskazał, że pani H. D. zawarła z pozwanym umowę sprzedaży energii elektrycznej dnia 12 lipca 2017 roku. Pełnomocnikiem pozwanego, który zawarł umowę, w jego imieniu była K. B.. Konsumentowi zostały przedstawione wszystkie istotne informacje na temat sprzedaży energii elektrycznej przez pozwanego oraz warunki umowy podczas osobistego spotkania pełnomocnika pozwanego z konsumentem. Świadomość podmiotu, z którym została podpisana umowa oraz świadomość wszystkich istotnych postanowień umowy, konsument potwierdził podpisując oświadczenie odbiorcy. Dalej, pozwany wskazał, że w dniu 8 sierpnia wpłynęło do niego oświadczenie odbiorcy o uchyleniu się od skutków prawnych, oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Pozwany odpowiedział na to pismo w dniu 21 sierpnia 2017 roku informując konsumenta, że nie ma żadnych podstaw do uchylenia się od skutków prawnych, albowiem proces zawarcia umowy przebiegł, umów, przebiegł prawidłowo. Konsument nie został wprowadzony w błąd przez przedstawicieli, a więc umowy zostały skutecznie zawarte. W dniu 1 września 2017 roku wpłynęło do pozwanego wypowiedzenie umowy sprzedaży energii elektrycznej na rzecz konsumenta i została wystawiona nota obciążeniowa zgodnie z umową. Nota miała ta numer: (...) z dnia 25 października 2017 roku, pozwany posiada podstawę do obciążenia konsumenta żadaną opłatą jednorazową w przypadku wypowiedzenia przez niego przetermin..., umowy przed terminem jej rozpoznania. Takie argumenty przedstawiła strona pozwana w odpowiedzi na pozew. Następnie oświadczeniem z dnia 19 listopada 2018 roku, które wpłynęło do tutejszego Sądu w dniu 23 listopada 2018 roku, pozwany oświadczył, że uznaje powództwo w całości. W okolicznościach przedmiotowej sprawy Sąd ustalił następujący stan faktyczny: Pani H. D. była związana umową sprzedaży energii elektrycznej do gospodarstwa domowego prowadzonego przez nią, z (...) Spółką Akcyjną w P., jak również była związana umową o dostarczanie gazu z (...) Spółką z o.o. W dniu 12 lipca 2017 roku do pani H. D. przybyła pełnomocnik strony pozwanej K. B. i u pani H. D. wywołując przekonanie, że reprezentuje dotychczasowych dostawców prądu i gazu, doprowadziła do podpisania przez panią H. D. umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego oraz umowy sprzedaży energii elektrycznej. Pani pozwana w dacie zawierania..., pani H. D. w dacie zawierania powyższych umów miała 77 lat, jest osobą starszą, mieszkającą samotnie, była przekonana, że umowy, które podpisuje są umowami z dotychczasowymi dostawcami czyli z (...) i (...), a to ich podpisanie jest związane z tym, że będzie ona po prostu płaciła inne rachunki. Ponieważ pani tak jak zeznała, pani H. D. nie otrzymała w dalszym ciągu rachunku od swoich dotychczasowych dostawców, udała się do E., gdzie dowiedziała się, że podpisana przez nią umowa nie jest umową z (...), a z innym operatorem, że została oszukana. W tej sytuacji zwróciła się do Miejskiego Rzecznika Praw Konsumentów o pomoc. Następnie w dniu 21 sierpnia 2018 roku, listem poleconym pani H. D. wystosowała do pozwanego oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych umowy zawartej pod wpływem błędu. Co prawda, pani nie dysponuje potwierdzeniem tego wysłania, tego oświadczenia, nie mniej jednak sama strona pozwana przyznała, że takie oświadczenie zostało do niej skierowane. Jednocześnie w dniu 30 sierpnia 2018 roku pani H. D. wypowiedziała umowę kompleksową dostarczania paliwa gazowego i umowę sprzedaży energii elektrycznej. W dniu 21 sierpnia 2017 roku strona pozwana skierowała do pani pozwanej pismo, w którym wskazała, że została ona poinformowana o możliwości odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, w terminie 14 dni od zawarcia umowy, potwierdził, potwierdziła także, że została poinformowana przed zawarciem umowy o możliwości odstąpienia od niej, została, został jej także wręczony wzór odstąpienia od umowy. I mając to na uwadze, że odbiorca został poinformowany przed zawarciem umowy o prawie odstąpienia od umowy w 14 dni, w terminie 14 dni i mógł to uczynić w stosownym czasie, a od tej umowy nie odstąpił, nie odstąpił, w ocenie spółki nie ma podstaw do uznania, że strony ta umowa nie łączy. Jednocześnie w dniu 30 października 2017 roku do pani H. D. została wystosowana nota obciążeniowa o numerze: (...), zgodnie z którą obciążono ją opłatą jednorazową, zgodnie z umową sprzedaży energii elektrycznej w kwocie 952 złote i jednocześnie panią poinformowano też o możliwości

dobrowolnej zapłaty. Nie ulega wątpliwości, że pani H. D. złożyła skuteczne oświadczenie od skutków prawnych, oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, dotyczyło ono zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej oraz umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego. Z treści obu powyższych umów wynikało, że zostały one zawarte na okres określony, a mianowicie na 60 miesięcy, zgodnie i z postanowieniami sprzedawcy, czyli Polski Prąd i Gaz z ograniczoną odpowiedzialnością zobowiązał się do sprzedaży odbiorcy, czyli pani H. D., energii elektrycznej oraz gazu, a odbiorca zobowiązał się do kupna wyżej wskazanej energii i gazu, w punkcie odbioru energii elektrycznej i gazu, na warunkach określonych w umowie. Jednocześnie w obu umowach wskazano, że odbiorca uprawniony był do wypowiedzenia umowy bez podania przyczyny poprzez złożenie pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu. Umowa ulegała rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie o wypowiedzeniu umowy wpłynęło do sprzedawcy. Odbiorca mógł wskazać późniejszy termin rozwiązania umowy. Zgodnie z postanowieniami umowy w przypadku wypowiedzenia przez odbiorcę umowy zawartej na czas określony przed upływem okresu 60 miesięcy, odbiorca miał zapłacić sprzedawcy opłatę jednorazową z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy zawartej na czas określony. Wysokość opłaty jednorazowej wynikała z przemnożenia stawki 17 złotych przez liczbę pełnych miesięcy, o które została skrócona umowa zawarta na czas określony przez, na czas określony, czyli 60 miesięcy. Sąd Rejonowy zważył co następuje: W przedmiotowej sprawie powództwo okazało się uzasadnione w całości. Podstawę prawną żądania pozwu stanowił przepis artykułu 189 kpc zgodnie z treścią, którego powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Przepis artykułu 180 kpc, aczkolwiek zamieszczony w Kodeksie postępowania cywilnego, ma charakter materialno-prawny, stanowi bowiem podstawę dochodzenia roszczeń. Formuła przepisu artykułu 189 kpc, ustalenie prawa bądź stosunku prawnego jest tak szeroka, że obejmuje wszelkie prawa i stosunki prawne w zakresie prawa cywilnego z wyjątkiem tych przypadków, których ustawodawca przewidział wyraźnie wyłączenie bądź przewidział wyraźnie szczególny tryb takiego ustalenia. Przedmiotem ustalenia na podstawie omawianego przepisu, może być wyłącznie, co wynika wprost z jego treści, jedynie prawo lub stosunek prawny. Przepis ten nie może natomiast stanowić podstawy powództwa o ustalenie faktu, stanu faktycznego lub dowodu, które mogłyby być wykorzystane w innym procesie, po za jednym wyjątkiem, ustalenia przez Sąd faktu o charakterze bezpośrednio prawotwórczym, który w istocie zmierza do ustalenia prawa lub stosunku prawnego. Na przykład ustalenie, że dane zdarzenie było wypadkiem przy pracy, czy też ustalenie postanowienia umownego określonej treści. Powództwo o ustalenie stosunku prawnego lub prawa może być uwzględnione jedynie wtedy, gdy spełnione są łącznie dwie przesłanki merytoryczne, interes prawny oraz wykazanie prawdziwości twierdzeń powoda o tym, że dany stosunek prawny lub prawo rzeczywiście istnieje. Pierwsza z tych przesłanek warunkuje określony skutek tego powództwa, decydując o dopuszczalności badania i ustalenia prawdziwości twierdzeń powoda, Wskazanie zaś istnienia drugiej z tych przesłanek decyduje o kwestii zasadności powództwa. Interes prawny istnieje wówczas, gdy zachodzi stan niepewności, co do istnienia stosunku prawnego lub prawa, a wynik postępowania doprowadzi do usunięcia niejasności wątpliwości w tym zakresie i zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. O prawnym charakterze interesu, czyli o potrzebie wszczęcia określonego postępowania i uzyskania oznaczonej treści wyroku, decyduje obiektywnie istniejąca potrzeba ochrony sfery prawnej powoda. Uzależnienie powództwa o ustalenie istnienia interesu prawnego, należy oceniać elastycznie z uwzględnieniem konkretnych okoliczności danej sprawy i wykładni celowościowej. Pojęcie to powinno być tak interpretowane, by uwzględniało ocenę, czy wynik postępowania, doprowadzić do usunięcia wątpliwości istniejących na tle określonego stosunku prawnego i zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów. Powództwo z artykułu 189 musi być celowe, ma bowiem spełniać realną funkcję prawną, a wydane w tej sprawie orzeczenie winno skutkować określeniem w sposób jednoznaczny sytuacji prawnej stron. Nie można zakwestionować interesu prawnego w żądaniu ustalenia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma ono znaczenie zarówno dla obecnych jak i przyszłych, możliwych, ale obiektywnie prawdopodobnych stosunków prawnych i praw, czy w sytuacji podmiotu występującego z żądaniem. Natomiast o braku takiego interesu można mówić zarówno wówczas, gdy powód nie ma jakiegokolwiek potrzeby ustalenia prawa lub stosunku prawnego, jak również wtedy, gdy może on osiągnąć w pełni skuteczną ochronę swych praw w sposób prostszy i łatwiejszy, na przykład w procesie świadczonym albo ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego. Powództwo o ustalenie istnienia lub nie istnienia stosunku prawnego lub prawa, jest uzasadnione w sytuacji, gdy zgłoszone żądanie zmierza w większej mierze niż inne mogące wchodzić w rachubę postępowania do zapewnienia ochrony praw osoby zainteresowanej. W okolicznościach faktycznych

sprawy, powód niewątpliwie ma interes w wytoczeniu niniejszego powództwa na rzecz H. D., ponieważ strona pozwana przeczyła istnieniu przesłanek do złożenia przez H. D. oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu i domagała się zapłaty jednorazowej, zastrzeżonej na wypadek wypowiedzenia przed odbiorcą umowy energii, umowy sprzedaży energii elektrycznej, przed upływem 60 miesięcy od jej zawarcia. Orzeczenie zatem wydane w niniejszej sprawie definitywnie zakończy spór, co do tego, czy H. D. jest zobowiązana do zapłaty wyżej wskazanej opłaty jednorazowej, której zapłaty od niej domagała się strona pozwana. Jeśli chodzi o legitymację czynną rzecznika, to zgodnie z treścią artykułu 63(3) w sprawach k.c., w sprawach o ochronę konsumentów Powiatowy Miejski Rzecznik Konsumentów, może wytaczać powództwa na rzecz obywateli, a także występować za zgodą powoda do postępowań w tych sprawach w każdym jego stadium. Za konsumenta uważa się, zgodnie z przepisem artykułu 22(1) k.c., osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorstwem, z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. H. D., na rzecz której Miejski Rzecznik Konsumentów wytoczyła powództwo w niniejszej sprawie, zawarła z pozwaną spółką umowę, która nie była związana z działalnością gospodarczą lub zawodową pani H., a zatem Miejskiemu Rzecznikowi Konsumentów w S., przysługiwała legitymacja do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie. Stan faktyczny niniejszej sprawy był, co do zasady niesporny, albowiem strona pozwana złożyła oświadczenie o uznaniu roszczenia pozwu w całości. Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej pozwanego, który za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne. Sąd jest związany uznaniem, jednakże obowiązany jest dokonać oceny, czy czynność ta nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego, albo zmierza do obejścia prawa. Uznanie przez pozwaną faktu skutecznego złożenia przez panią H. D., oświadczenia woli o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli, złożonego pod wpływem błędu o zawarciu umowy energii elektrycznej i gazu, nie budzi uzasadnionych wątpliwości w świetle treści załączonych do pozwu dokumentów oraz w świetle złożonych umów sprzedaży energii elektrycznej, jak również energii gazowej, jak także złożenia przez stronę, przez panią H. D. oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu oraz wypowiedzeniu umowy. Przepis artykułu 84 k.c., stanowi, że w razie błędu, co do treści czynności prawnej, można uchylić się od skutków prawnych swojego oświadczenia woli, jeśli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd zostałby wyłapany przez tą osobę, chociażby bez jej winy, albo, gdy wiedziała ona o błędzie, lub mogła z łatwością błąd zauważyć. Ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Można powołać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści. Błąd jest to wada oświadczenia woli polegający na tym, że składający je, działa pod wpływem niezgodnego z prawdą wyobrażenia o rzeczywistości lub jej elemencie albo pod wpływem braku takiego wyobrażenia. Ustawodawca, choć nie definiuje pojęcia błędu, określa w cytowanym przepisie przesłanki, od których zaistnienia zależy możliwość uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem błędu. Przepis artykułu 84 k.c., Wyodrębnia dwa rodzaje kryteriów prawnie relewantnego błędu, to jest te, których wystąpienie jest nieodzowne dla uznania błędu za prawnie doniosłą wadę oświadczenia woli oraz te, które wystąpić muszą dodatkowo przy pewnych typach czynności prawnych i łącznie z pierwszym uzasadniają przyjęcie prawnej doniosłości błędu. W każdej sytuacji błąd musi spełniać dwa kryteria, a mianowicie musi być błędem, co do treści czynności prawnej oraz być istotnym, obie te cechy muszą występować łącznie. Nadto w przypadku czynności odpłatnych konieczne jest spełnienie jednej z trzech przesłanek wskazanych w artykule 84 paragraf 1 zdanie drugie, a mianowicie, że strona wywołała błąd choćby swoim niezawinionym zachowaniem, albo o tym będzie wiedziała lub mogła ten błąd z łatwością zauważyć. Przynosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że w świetle twierdzeń pozwu, znajdujących potwierdzenie w treści pism sformułowanych przez panią H. D., miała ona mylne wyobrażenie o drugiej stronie umowy oraz jej treści, a wyobrażenie to zostało wywołane zachowaniem przedstawiciela pozwanej, czyli pani K. B., a zatem zostało wywołane przez stronę pozwaną, miała ona, bowiem poinformować panią H., że jeśli życzy sobie obniżenia kosztów energii, dostawy energii gazowej i elektrycznej, zachodzi potrzeba dokonania zmiany umowy sprzedaży energii elektrycznej i gazowej, która to zmiana ma jedynie charakter formalny i zmierza właśnie do obniżenia wysokości rachunków za energię elektryczną. Pani K. B. nie informowała natomiast pani H. D., że jest przedstawicielem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i, że na zawarcie umowy na przedstawioną przez nią warunkach, że zawarcie przez nią umowy na przedstawionych przez nią warunkach, oznacza w istocie zmianę sprzedawcy energii elektrycznej z E. na Polski Prąd i Gaz i zmianę

dostawcy energii gazowej z (...) na Polski Prąd i Gaz. Wskazać należy, że przepis artykułu 84 paragraf 1 zdanie drugie k.p.c., nie wymaga, aby wywołanie błędu przez drugą stronę było przez nią zawinione, do uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia wystarczy nawet niezawinione wywołanie błędu przez drugą stronę. Zachowanie przedstawiciela strony pozwanej, która wyraźnie informowała panią H. D., że zawarcie umowy jest jedynie zmianą taryfy, zmianą oferty, zmianą cennika, uzasadnia przekonanie, że niezapoznanie się przez odbiorcę energii z umową, nie wyłącza uprawnienia do powołania się na wadę oświadczenia woli w postaci błędu. W wyroku z dnia 14 stycznia 2009 roku, sygnatura akt IV CSK 358/08, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że uzgodnienie poszczególnych postanowień w toku negocjacji, usprawiedliwia postępowanie podpisującego, który co prawda świadomie nie czyta dokumentów, ale czyni to w przekonaniu, że jego treść odpowiada przyjętym postanowieniom. Podsuniecie, zatem pani H. D. do podpisania dokumentu obejmującego inną wersję umowy oznaczało wprowadzenie jej w błąd. W takim przypadku, osoba, która podpisała dokument przygotowany przez drugą stronę, nie czytając go, może powołać się na błąd. Pozwana uznając powództwo przyznała, że istotnie okoliczności, w jakich doszło do zawarcia umowy oraz zachowanie jej przedstawiciela mogło wywołać u H. D. mylne wyobrażenie o treści umowy, a zaniechanie dokładnego zapoznania się z treścią umowy, było usprawiedliwione zachowaniem jej przedstawiciela. Przedmiotowa umowa obciążała panią H. G. D. dodatkowymi opłatami z tytułu usługi dodatkowej, której to opłaty zwiększały zakres jej zobowiązań wobec pozwanej, a ponadto zobowiązana ponad to, co zobowiązana ona była świadczyć na rzecz swojego dotychczasowego sprzedawcy energii elektrycznej. Uzasadnione jest przypuszczenie, że gdyby składając oświadczenie o zawarciu umowy H. D., nie działała pod wpływem błędu i oceniała sprawę rozsądnie, nie zawarłaby tej umowy. Zgodnie z przepisem artykułu 88 paragraf 1 k.c., uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie, wymaga oświadczenia złożonego tej osobie na piśmie. Oświadczenie w przedmiocie uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli objętego umowami o dostawę gazu i energii elektrycznej z dnia 12 lipca 2017 roku, zostało przez panią H. D. złożone i dotarło ono do strony pozwanej, co strona pozwana potwierdziła i oświadczenie to zostało złożone w przepisany terminie. Błąd istotny, co do treści czynności prawnej jest wadą oświadczenia.

[K. części 00:47:16.059]

Przepisywanie.pl SERWER - Automatyżacja Przepisywania Nagrań